

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 15.10.2024, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi: prokurör Kaspar Urmas Oja
Ametiasutuse nimi: Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 24231751779
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 121 lg 2 p 2
Kahtlustatava nimi (isikukood): XXX

1. Kriminaalmenetluse käik ja asjaolud

29.05.2024 alustati KarS § 121 lg 2 p 2 tunnustel käesolevas kriminaalasjas menetlust selles, et sama päeval kell 21.30 lõi kahtlustatav xxx näkku, kägistas teda, viskas teda televiisori puldiga kõhtu ning lükkas ukse kinni sedasi, et kannatanu jalg jäi ukse vahele.

2. Määruse põhjendus

Prokuratuur võib menetluse lõpetada ja kahtlustatavale kohustused määrata (KrMS § 202), kui

- I. menetluse ese on teise astme kuritegu, mille eest KarS ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse,
- II. kahtlustatava süü ei ole suur
- III. kahtlustatav on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju
- IV. kahtlustatav on tasunud või võtnud kohustuse tasuda kriminaalmenetluse kulud
- V. kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi

Käesoleval juhul ongi kriminaalmenetluse esemeks teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära (I). Täpsemalt on esemeks KarS § 121 lg 2 p 2 ehk kehaline väärkohtlemine lähisuhtes. Sellise teo toimepanemise eest karistatakse viidatud sätte järgi rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.

Kahtlustatava süü ei ole suur (II). Kriminaalmenetlusliku põhimõttena kehtib, et süü ei ole suur kuritegude puhul, kus, arvestades süü suurust mõjutavaid asjaolusid, on süüd kergendavad asjaolud sisulises ülekaalus. Käesoleval juhul tuleb süü suuruse hindamisel arvesse võtta, et

- kahtlustatav on väljendanud kahetsust KarS § 57 mõttes
- kriminaalmenetluse esemeks on 1 episood
- kahtlustatav möönis ülekuulamisel, et konflikt võis toimuda ning tema tegutses hetkeemotsiooni ajel (KarS § 57 lg 1 p 3),
- seadusandja ei ole sellise teo eest ette näinud vangistuse alammäära.
- kannatanu ei ole soovinud tsiviilhagi esitada

01.07.2024 kinnitas kannatanu täiendavalt ka prokurörile, et ei soovi kahtlustatava karistamist ning nõustub kahtlustatavale KrMS § 202 alusel kohustuste määramisega, kinnitas lisaks, et enne arutlusalust intsidenti pole kahtlustatav tema suhtes vägivalda tarvitanud.

Kannatanu ei ole esitanud tsiviilhagi tekitatud kahju hüvitamiseks (III), menetluskulusid ei tekkinud (IV).

Antud asjas puudub avalik menetlushuvi (V).

Esiteks puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna puudub põhjus arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemise tema poolt: temal puuduvad kehtivad Eestis mõistetud kriminaalkaristused, sh puuduvad üldse kehtivad karistused isikuvastase süüteo eest.

Piisavat eripreventiivset mõju omab prokuröri hinnangul isikule asetatud kohustused: vägivallast loobumise tugiliini nõustamiste läbimine ning uutest kuritegudest hoidumine keskmisest pikema kontrollperioodiga (poolteist aastat). Sellisele seisukohale jõudis prokurör mh kriminaalmenetluse lõpetamise vormistamisel kahtlustatavaga vahetult suheldes ning lähtuvalt asjaolust, et pärast kriminaalmenetluse esemeks olnud episoodi st 5 kuu jooksul pärast konflikti ei ole kahtlustatava ja kannatanu vahel rohkem füüsilisi konflikte olnud. Avalik huvi käesoleva kahtlustatava menetlemise osas puudub ka kaalutlusel, et tema suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus.

Kahtlustatava kriminaalvastutusele võtmine ei ole põhjendatud ka üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva asja lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna isik peeti kahtlustatavana kinni, kuulati üle, ta on oma tegu tunnistanud. Riik on isiku käitumisele operatiivselt ning üheseltmõistetavalt reageerinud, isik on oma teost aru saanud, on tänaseks uusi konflikte vältinud. Samuti on isik vabatahtlikult võtnud eripreventiivse ning teatavas mõttes karistusliku mõjuga kohustused. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale.

Riigi peaprokuröri 15.03.2022 juhise (nr RP-1-2/22/1) p 3.2. kohaselt on avalik menetlushuvi olemas juhul, kui isiku suhtes on enne uue kuriteo toimepanemist ühe aasta jooksul kriminaalmenetlus otstarbekuse tõttu lõpetatud. Käesoleva kahtlustatava suhtes on 2023. a novembris menetlus KrMS § 202 alusel lõpetatud. Seadus võimaldab aga menetlust siiski ka sellisel juhul KrMS § 202 lg 7 alusel lõpetada ning käesoleval juhul leiab prokurör - irdudes peaprokuröri juhiseist – et avalik menetlushuvi siiski siinses asjas puudub, ülaltoodud põhjustel. Kahtlustatavale asetatavad kohustused omavad piisavat eripreventiivset mõju, lisaks tuleb arvesse võtta, et käesoleval juhul on tegemist teist liiki kuriteoga kui eelmises kriminaalasjas, lisaks ka seda, et eelmise asja kohustused on kahtlustatav korrektselt täitnud.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 1, 2 ja lg 7 ja 206 (menetluse lõpetamine avaliku menetlushuvi puudumise korral ja kui süü ei ole suur), prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231751779 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: Kahtlustatava kohustus KrMS § 202 lg 2 järgi on

a) mitte toime panna uusi isikuvastaseid kuritegusid

Tähtajaks määrata **1 aasta ja 6 kuud** alates menetluse lõpetamisest s.o **15.04.2026 (k.a)**.

- b) võtta nõustamisaja broneerimiseks ühendust vägivallast loobumise tugiliiniga numbril 6606077 (tugiliin@sotsiaalkindlustusamet.ee), osaleda **1 kuu jooksul (st hiljemalt 15.11.2024)** esmasel nõustamisel ning seejärel edasistel nõustamistel nõustaja ette nähtud mahus (kokku mitte vähem kui 5 korda) ning vajaduse ilmnemisel läbida nõustaja poolt suunatud sotsiaalprogramm.

связаться для бронирования времени консультации с линией поддержки отказа от применения насилия по номеру 6606077 (tugiliin@sotsiaalkindlustusamet.ee), в течение 1 месяца (то есть не позднее 15.11.2024) принять участие в первичной консультации и затем принимать участие в дальнейшем консультировании в объёме, предусмотренном консультантом (не менее 5 раз), и, при появлении необходимости, пройти социальную программу, на которую направит консультант.

Nõustamiste läbimise tähtajaks määrata **6 kuud** alates menetluse lõpetamisest s.o **15.04.2025 (k.a)**.

3. Tõkendid jt kriminaalmenetluse tagamise vahendid: puuduvad.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad

5. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad

6. Käesolev määrus saata:

- kannatanule: xxx (KrMS § 206 lg 2)
- teadmiseks DELTA kaudu info@sotsiaalkindlustusamet.ee

7. Anda luba kriminaalasja materjalidega tutvumiseks määruse p-s 2 toodud programmi korraldajal (KrMS § 214 lg 1 ja § 203² lg 6)

8. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, siis sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest teavitatakse Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.

9. Kannatanul on õigus 10 päeva jooksul alates käesoleva määruse saamisest

- tutvuda toimikuga (KrMS § 206 lg 3)
- vaidlustada menetluse lõpetamine Riigiprokuratuuris (KrMS § 207 lg 3)
- taotleda määruse sisust arusaamiseks selle tõlkimist keelde, mida ta valdab, kui tema kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt.¹

Kaspar Urmas Oja
prokurör

Kui isik ei täida talle käesoleva määruse p 2 toodud kohustusi tähtaegselt, siis prokurör uuendab kriminaalmenetluse.

¹ Если потерпевший, являющийся физическим лицом, не владеет эстонским языком, то он может, для понимания содержания текста постановления о прекращении уголовного производства, в течение десяти дней подать ходатайство о переводе его на родной язык потерпевшего или на язык, которым он владеет.

If a victim is not proficient in the Estonian language, they have the right to request the translation of the order on the termination of criminal proceedings into their native language or a language in which they are proficient within 10 days.

Kinnitan, et olen nõus kriminaalasja lõpetamisega, olen nõus minule asetatud kohustusega, mulle on selgitatud kohustuse mittetäitmise tagajärgi ning olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia kätte saanud.

Nimi:

Allkiri:

Kuupäev: